

Particip minulý

(lýsingarháttur þátíðar / lh. þt.)

- u slabých sloves typu I a II se tvoří dentálním sufixem **-ð/-d/-t-** (většinou adekvátně minulému kmeni: kalla > kallaður; gera > gerður; kenna > kenndur; ræða > ræddur; sækja > sóttur)
- některá slovesa typu II ale mohou mít particip na způsob typu I: brosa (brosti) > brosað
- u silných sloves se tvoří suffixem **-in-** (zvl. minulý kmen podle ablautu)
(bíta > bitinn; kjósa > kosinn; drekka > drukkinn; finna > fundinn; stela > stolinn; taka > tekinn; velja > valinn)
- některá slabá slovesa typu III tvoří particip jako silná slovesa, některá jako slabá a některá **smíšeně: střídají slabý a silný tvar** participia během skloňování – slabý tvar se vyskytuje před koncovkou, začínající na samohlásku, jinak se použije silný tvar:

	SG			PL		
	M	F	N	M	F	N
N	valinn	valin	valið	valdir	valdar	valin
A	valinn	valda	valið	valda	valdar	valin
D	völdum	valinni	völdu	völdum	völdum	völdum
G	valins	valinnar	valins	valinna	valinna	valinna

- ve slovníku se obvykle uvádí v zákl. tvaru neutra (kallað; gert; kosið; fundið; tekið; valið apod.)
- skloňuje se jako silné adjektivum (a často i používá), ale v roli *supina* (slovesného tvaru) má vždy tvar nominativu sg. neutra (většinou ve spojení se slovesy *hafa* a *geta*)

Složené slovesné konstrukce

pasivum (þolmynd) [vera/verða + PART]

Mjólkin var drukkin. („Mléko bylo vypito.“)

Bílnum var stolið. („Auto bylo ukradeno.“)

-> pokud sloveso nemá předmět v akuzativu, zachovává se jeho pád i v pasivu; particip je pak ve tvaru neutra

Liší se od prostého aktivního tvaru s rolí adjektiva, kdy je popisován jen stav něčeho:

Billinn var stolinn. („Auto bylo ukradené.“)

Maðurinn var drukkinn. („Muž byl opilý.“)

perfektiv/dokonavý vid I (lokið horf I) [hafa + PART(nom. sg. neutra)]

Hann hefur komið hingað. („Přišel sem.“)

Hann hefur farið á undan mér. („Odešel přede mnou.“)

Pasiv nekauzativních sloves pohybu nebo změny může mít podobný význam, ale odkazuje spíše na stav:

Hann er kominn hingað. (~ „Je už tady.“ / „Přijel sem.“, dosl. „Je příšedší sem.“)

Hann er farinn. (~ „Už je pryč.“ / „Odjel/odešel.“, dosl. „Je odjevší/odšedší.“)

perfektiv/dokonavý vid II (lokið horf II) [vera/verða búinn að + INF]

Ég er (alveg) búinn að lesa bókina. („Tu knihu jsem (právě) přečetl/dočetl.“)

Hún verður búin að lesa bókina á morgun. („Tu knihu dočte zítra.“)

Hann er búinn að reykja pípuna. („Ty dýmku už dokouřil.“)

Na rozdíl od perf. I zdůrazňuje (časovou) aktuálnost uzavřeného děje.

Ég hef lesið bókina (einu sinni). („Tu knihu jsem četl (jednou/kdysi).“)

Hann hefur (oft) reykt pípu (áður). („(Dříve) (často) kouřil/kouřival dýmku.“)

progresiv/durativ (průběžný děj; dvalarhorf) [vera að + INF]

Hann *er* (alveg) *að lesa* bókina. („(Právě) tu knihu čte.“)

Hann *var* *að lesa* bókina, þegar ég kom. („Četl tu knihu, (právě) když jsem přišel.“)

inchoativ (začátek děje; byrjunarhorf) [fara að + INF]

Hann *fer* *að lesa* bókina. (dosl. „Jde (si) tu knihu (pře)číst.“ / tj. „Začíná tu knihu číst.“)

Kombinuje se nežídka s durativními, pasivními i jinými konstrukcemi:

Ég *er* *alveg* *að fara* *að gera* það. („Právě to jdu udělat.“)

Hann *var* *farinn* *að verða* þreyttur. (dosl. „Začal být unavený.“ / tj. „Padla na něj únava.“)

Modální slovesa (a vyjádřování budoucnosti)

INF bez að:

fara Ég *vil* fara. (vlastní vůle: „Chci jet.“)

munu Ég *mun* fara. (značně pravděpodobná budoucnost: „Asi/nejspíš pojedu.“)

skulu Ég *skal* fara. (slib: „Já pojedu!“)

mega Ég *má* fara. (svolení: „Můžu jet.“)

INF s að:

verða Hún *verður* að lesa bókina. (nutnost, nevyhnutelnost: „Bude muset / Musí tu knihu (určitě) přečíst.“)

ætla Hún *ætlar* að lesa bókina. (záměr: „Hodlá si tu knihu přečíst.“)

eiga Hún *á* að lesa bókina. (povinnost (daná z vnějšku): „Má/musí si tu knihu přečíst.“)

þurfa Hún *þarf* að lesa bókina. (potřeba (vlastní): „Potřebuje si tu knihu přečíst.“)

kunna Hún *kann* að lesa. (znalost: „Umí číst.“)

Hana *kann* að vanta peninga. (možnost: „Možná jí chybí/nemá dost peněz.“)

PART:

geta Hún *getur* lesið bókina. (schopnost/možnost: „Je schopna si tu knihu přečíst.“)
Get ég aðstoðað þig? („Můžu ti pomoci?“)

fá Hún *fær* ekki hreyft sig. (schopnost/možnost: „Nemůže/nedokáže se pohnout.“)

Particip přítomný

(lýsingarháttur nútíðar / lh. nt.)

- tvoření sufixem *-andi* z přítomného kmene

- použití:

- slovesný tvar (neskl.): Hann *er* *sofandi*. („Spí“, dosl. „Je spící.“)

Hann kom *grátandi* til mín. (dosl. „Přišel ke mně plačící/plakaje.“)

- ale také (odvozeně) jako:

- substantivum (slabé maskulinum): Hann *er* *nemandi*. („Je student.“, dosl. „studující“)
- adjektivum (nesklonné): Þetta *er* *spennandi* saga. („Je to napínavý příběh.“)
- adverbium: Þetta *er* *sjóðandi* heitt. („Je to vroucí/vařící.“, dosl. „vroucně horké“)